

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

יבמות קו

עניין: ידיעת הרמב"ם בספר הזוהר

רמב"ם פ"ד מהלכות יבום

הארץ: ך כיצד חולצין מביאין לו מנעל של עור שיש לו עקב וואינו תפור בפשתן ולובשו בימין וקושר רצועותיו על רגלו. ועומד הוא והיא בפני ב"ד ומקרין ליבמה בלשון הקדש מאן יבמי וגו'. ואח"כ מקרין ליבם לא חפצתי לקחתה. ונועץ רגלו בארץ והיא יושבת ופושטת ידה בפני ב"ד ומתרת רצועות המנעל מעל רגלו וחולצת המנעל ומשלכת אותו לארץ ומשישמת רוב העקב הותרה היבמה לזר:

טור אבה"ע ס"י קסט

לשון הרמב"ם ינעוץ בארץ רגלו והיא יושבת ופושטת ידה בבית דין ומתרת רצועות המנעל וחולצת המנעל ומשלכת אותו לארץ. עד כאן. (טו) ואיני יודע למה כתב יושבת שמצות קא] חליצה מעומד ועיקר חליצה התרת המנעל וחליצתו ועוד למה הצריכה להשליכו לארץ: לב"ד אמר אמימר מאן דחליץ צריך

ביאור הגר"א ס"י קסט – סדר חליצה

פס"ח סעיף ע"ג ג. [יבמות] דף ק"ג ע"א. סעיף ע"ד ס. צפרק ד' פס"ח סעיף ע"ד פב. ומשלכת כו' ואף על פי כו'. אבל הוא מנהג קדמונים, וכמ"ש צוהר ריש חקת [ק"פ ע"א], ומקבלת להסוא נעל לגבה כו', ובעי לבטשא ליה להסוא נעל בארעא, לאחזאה דשכיך גופא דהסוא מימא, וקצ"ה לזמנא דא או צמר זמנא חייס עליה ויקבל ליה לעלמא אחרא. *האי בטשומא דהסוא נעל בידא דאתתא, לאחזאה דהא (אחזני) [*יחבנין] הסוא מימא צעפרא אחרא דהאי עלמא והסמא ימוז לעפריה דהוא (מתני') [*ממנן] בקדמימא, וכדין הסיא אימאם טשמרי למענד זרעא אחרא, ואוקמוס:

שם הגדולים לחיד"א

[קנ] הרמב"ם (רבינו משה בר מיימון)

כתב מהרה"ז ז"ל ששורשו מפאס דדוקנא דז"א בשמאליות ולכך לא זכר לחכמת הזכר עכ"ל. ובספר מגדל עז כתב צתולתו שהרמב"ם בכוף ימיו עסק בקבלה. ולפי דברי סרב מהר"ו הנוכר יתכן שנסוף ימיו מה שעסק הוא בטשומא לזיה שמות הקודש כנראה ממגילת סהרים שמימאס אוחס להרמב"ם והזכירה מהר"ם אנשקר סימן קי"ו. אך ראויה נספר ששן סודות כ"י שמכתפק בכתב הנוכר אס הוא מהרמב"ם:

מעט צרי

הרמב"ם בהל' יבום (פרק ד' הל' ו'), כתב וזה לשונו: וחולצת במנעל ומשלכת אותו לארץ וכו', עיי"ש. וכל הבא אל תוכו יתמה מהיכן ומאיזה מקור שאב הרמב"ם זאת, שצריכה להשליך המנעל על הארץ. אולם בהקדמה לספר ברית אבות כתב, שרוח ד' דיבר ברבינו הרמב"ם ז"ל, שכן מבואר להדיא בזהר הקדוש בפרשת חקת (במדבר דף ק"פ), וזה לשונו: ובעי לבטשא להסוא נעל בארעא לאחזאה דשכיך גופי דהסוא מימא וקב"ה לזמנא דא או לבתר זמנא חייס עלי' וכו', תו בטשומא דהסוא נעל בידא דאתתא וכו', עיי"ש. ופלא שהבית יוסף לא הביא מזוהר הנ"ל (ג).

טיב חליצה למהרא"ל צינץ

פג ישאל אס לזיה חסרות וס ומשלכת המנעל לארץ זכר ומכרי הרמב"ם וצטור כתב וליכי יודע כו ולמה הצריכה להסליך המנעל לארץ וכו' כתב זלורסא דמילמא נקט ואני לוטר פי דברי הרמב"ם כי סכס עדיף מניחא ונלונז ט רוח סקודס שכיך לדברי הסוא (ס חוקס) שכסג כוד עטס ע"ז ח"ל ובעי לבטשא להסוא נעל בארעא לאחזאה דשכיך גופא דהאי מימא וכו' עכ"ל. ומטאל סס סוד סענין אבל מהסלכס גאי סעפייס לא חכר סס [ומ"ס ומספוס רגל וכו']

